

var kendt for – en klar udmelding om, hvad projektet er, hvordan det skal realiseres, og hvad tidsrammen er.

Tak, formand.

Kl. 13:08

Formanden:

Ja, tak til hr. Morten Messerschmidt for begrundelsen for forespørgsel nr. F 12.

Så er det statsministeren for at svare på begge begrundelser.

Kl. 13:08

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil takke initiativtagerne til denne forespørgselsdebat. Jeg synes, det er godt, vi får lejlighed til at drøfte situationen vedrørende euroen, for den seneste tids finansielle krise har tydeliggjort omkostningerne for Danmark ved at stå uden for eurosamarbejdet. Det gælder både de politiske omkostninger og de økonomiske omkostninger.

Den største omkostning er helt utvivlsomt tabet af politisk indflydelse. Danmark har ikke samme adgang til at øve indflydelse på væsentlige politiske og økonomiske beslutninger i EU, som hvis vi deltog i eurosamarbejdet. Det er der for så vidt ikke noget nyt i. Vi har gennem længere tid set, at eurolandene drøfter og koordinerer deres synspunkter på møder, hvor kun eurolandene deltager. Det er fast praksis, at eurogruppen holder separate møder umiddelbart før hvert EU-finansministermøde, men det nye er, at den finansielle krise forstærker den udvikling.

Det så vi et meget konkret eksempel på for ca. en måned siden, hvor eurogruppen for første gang nogen sinde holdt et topmøde på stats- og regeringschefsniveau. Det blev holdt i Paris, og man traf vigtige beslutninger vedrørende den finansielle krise. På det møde fastlagde man reelt det overordnede svar på krisen for alle EU-lande, også selv om det altså kun var eurolandene, der deltog. Man traf beslutninger, der også vedrører Danmark, men vi sidder ikke med ved det bord, hvor beslutningerne bliver truffet. Og der er ingen tvivl om, at når vi kaster blikket fremad, vil vi se, at eurolandene fremover vil forstærke deres politiske samarbejde yderligere også på andre områder, end når det drejer sig om en finansiell krise. Præsident Sarkozy har allerede tilkendegivet, at der vil blive tale om flere

møder på stats- og regeringschefsniveau i eurogruppen.

I det hele taget bliver eurogruppen mere og mere et forum, hvor man drøfter og koordinerer synspunkter på en bred vifte af økonomiske spørgsmål. På sigt er det muligt, at også emner som f.eks. handelspolitik, udviklingssamarbejde og klimapolitik vil blive drøftet i eurogruppen. Vi kan ikke forudsige, præcist hvordan og hvor hurtigt eurogruppen udvikler sig i fremtiden, men vi kan konstatere, at finanskrisen har forstærket en udvikling, som allerede var i gang. Og vi ved, at jo større rolle, eurogruppen kommer til at spille, jo større bliver selvfølgelig også den politiske omkostning ved at stå udenfor.

De økonomiske omkostninger ved at stå uden for euroen har i den seneste tid stået lysende klare. Finanskrisen har sat kronen under pres, vi har set et markant rentespænd mellem Danmark og eurolandene – rentespændet mellem Nationalbanken og Den Europæiske Centralbank udgør for øjeblikket 1,75 procentpoint – og renterne på lån mellem banker og på statsobligationer er steget markant. Det betyder, at danske virksomheder og private husholdninger betaler en betydelig merpris for deres lån i forhold til prisen i eurozonen. Så i økonomisk ustabile tider kan der altså være tale om betydelige omkostninger ved at stå uden for euroen.

At det forholder sig sådan, er jo egentlig ikke overraskende. Faktisk forholder det sig præcis, som det blev beskrevet i redegørelsen om de danske EU-undtagelser fra Dansk Institut for Internationale Studier. Der står nemlig om konsekvenserne af at stå uden for euroen:

»Med hensyn til de økonomiske konsekvenser må der yderligere skelnes mellem økonomisk stabile og ustabile perioder. Under økonomisk stabile perioder er der begrænsede men uundgåelige økonomiske omkostninger ved at stå uden for eurosamarbejdet.«

Rapporten siger altså klart, at det koster at stå uden for euroen selv i stabile perioder, men at disse omkostninger dog er begrænsede. Men så siger rapporten videre:

»Under økonomisk ustabile perioder, f.eks. et asymmetrisk stød til dansk økonomi i form af en større økonomisk lavkonjunktur, er omkostningerne ved at stå uden for eurosamarbejdet svære at vurdere, men de kan være store. I tilfælde af en større krise og et stort pres mod kronen vil Danmarks Nationalbank skulle hæve den pengepolitiske rente for at forsvare fastkurspolitik-